

Тема 1.2. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

**ТЕМА УРОКУ. ПОДВІЙНИЙ ЗАПИС,
ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ТА СУТЬ**

Кожна господарська операція обов'язково викликає в господарській діяльності підприємства два економічних явища, які в бухгалтерському обліку відображають взаємопов'язано, тобто **способом подвійного запису.**

У процесі використання подвійного запису обов'язковою умовою є визначення взаємопов'язаних рахунків, в яких пройшли зміни під впливом господарських операцій.

Взаємозв'язок рахунків, що виникає в результаті відображення на них господарських операцій називається **кореспонденцією рахунків**, а рахунки – **кореспондуючими**

Наприклад: 1. З поточного рахунку в касу отримані гроші 20000 грн.

**Це
кореспонден
ція рахунків**

Поточний рахунок (А)

Каса (А)

К^т П.р. А –

Д^т Каса А+

на суму 20000 грн.

Значення рахунків, які дебетуються та кредитується, а також суму відображеної в обліку господарської операції називають **бухгалтерською проводкою**

2. Поступили матеріали від постачальника на суму 80000 грн.

Дт «Матеріали»	А+	}	80000
Кт «Постачальники»	П+		

Бухгалтерська проводка такого типу є простою

3. Витрачено у виробництві на виготовлення продукції:	
сировини і матеріалів	660000 грн.
палива	140000 грн.
разом	800000 грн.

Ця операція зумовила зменшення виробничих запасів та збільшення затрат виробництва

Дт «Виробництво»

800000

Кт «Сировина й матеріали»

660000

Кт «Паливо»

140000

Бухгалтерська проводка такого типу є складною. Складні проводки не порушують правила подвійного запису; кожну складну проводку можна розкласти на кілька простих.

Бухгалтерська проводка

```
graph TD; A([Бухгалтерська проводка]) --> B[Проста – за якої один рахунок дебетується, а другий на цю ж суму кредитується]; A --> C[Складна – за якої кілька рахунків дебетується, а на загальну суму записів по Дт кредитується один або навпаки];
```

Проста – за якої один рахунок дебетується, а другий на цю ж суму кредитується

Складна – за якої кілька рахунків дебетується, а на загальну суму записів по Дт кредитується один або навпаки

У наведеному прикладі це виглядає так:

Д^Т «Виробництво»
К^Т «Матеріали»

A diagram showing a debit entry of 660,000 to the account «Виробництво» and a credit entry to the account «Матеріали». A bracket on the left groups the two accounts, and a horizontal line connects them to a rounded rectangular box containing the number 660000.

660000

Д^Т «Виробництво»
К^Т «Паливо»

A diagram showing a debit entry of 140,000 to the account «Виробництво» and a credit entry to the account «Паливо». A bracket on the left groups the two accounts, and a horizontal line connects them to a rounded rectangular box containing the number 140000.

140000

Висновки:

При відображенні кожної господарської операції способом подвійного запису, обов'язково кореспондують два рахунки, один з яких дебетують, а другий кредитують на одну і ту же суму

Якщо господарська операція відображається складною проводкою, то загальна сума залишків по одній стороні кількох рахунків повинна дорівнювати загальній сумі, записаній на протилежній стороні кореспондуючого з ним рахунка

Подвійний запис є способом відображення господарських операцій на кореспондуючих рахунках, при якому кожна операція записується по дебету одного і кредиту другого рахунка в одній і тій же сумі.

Значення подвійного запису

Контрольне – підсумок записів по Дт всіх рахунків має дорівнювати підсумку записів по Кт рахунків

Економічне – допомагає забезпечити контроль за збереженням майна господарства

Правильна кореспонденція рахунків має велике значення для організації бухгалтерського обліку, вона вносить порядок в систему облікових записів.

Розглянемо приклад застосування правила подвійного запису:

На підприємстві залишки на 01.10. по рахункам становить:

№ 301 «Каса в нац. валюті» - 100 грн.

№ 311 «Поточний рахунок в нац. валюті» - 1500 грн.

№631 «Розрахунки з постачальниками та підрядчиками», оптова база № 1 (**дебіторська заборгованість**) – 200 грн.

№ 631 «Розрахунки з постачальниками та підрядчиками», магазин № 5 (**кредиторська заборгованість**) – 640 грн.

Операції за поточний період:

№ г/ о	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	В касу з поточного рахунку надійшли грошові кошти	500		

№ г/ о	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	В касу з поточного рахунку надійшли грошові кошти	500	301	311

Операції за поточний період:

№ г/о	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	В касу з поточного рахунку надійшли грошові кошти	500	301	311
2	Надійшли матеріали від оптової баз № 1	180	201	631

Операції за поточний період:

№ г/о	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	В касу з поточного рахунку надійшли грошові кошти	500	301	311
2	Надійшли матеріали від оптової баз № 1	180	201	631
3	Перераховано з поточного рахунку магазину № 5 за одержані товари	600	631	311

Операції за поточний період:

№ г/о	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дт	Кт
1	В касу з поточного рахунку надійшли грошові кошти	500	301	311
2	Надійшли матеріали від оптової баз № 1	180	201	631
3	Перераховано з поточного рахунку магазину № 5 за одержані товари	600	631	311